

Pealinnateataja

Ilmub iga kolmapäeva ja laupäeva hommikul

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinnas, Harju tän. nr. 29.
Avatud kl. 9-st kuni kl. 2-ni p. l. Telefon 427-50.
Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts. Trükkikoja
telefon 450-67.

TELLIMISE HIND:
Tallinna Majaomanikkude Seltsi liikmeile:
1 aastaks 3 kr., 1/2 aastaks 1.60 kr., 3 kuuks 0.90 kr.,
1 kuuks 0.35 krooni koos postikuludega.

Teistele tellijatele:
1 aastaks 4.50 kr., 1/2 aastaks 2.50 kr., 3 kuuks 1.35 kr.,
1 kuuks 0.50 kr. koos postikuludega.
Kulutatud: kuulutusküljel 5 s., teksti ees 8 s., tekstis
10 senti mm. vööri laiuses.

Nr. 18 (485)

Laupäeval, 5. märtsil 1938.

6. aastakäik



Saapani sõjaminister annab jaapani ajalehtede esindajatele teletuhi positsiooni Hiina-Saapani lahingirindelt.

Ehitusmaterjalide ja kodukaunistamisnäituse eeltööd on lõpul

Näitus avatakse 19. fep. kell 2 päeval linna-pea kindral J. Soots'i poolt

19.—28. märtsini Börsi saalides toimuva 2. ehitusmaterjalide ja kodukaunistamisnäituse eeltööd on juba lõpul. Rajatada oleva ruumi piirides on reherveeritud kõik plaadid. Väljapanefute arv ulatub üle 50.

Eelolev näitus töötab kuni juuneni juurimaks ehitusmaterjalide ja kodukaunistamisparaadiks, mis meil oma riikluse aastail nähtud. Esindatud on peagu kõik kodumaa ehitusmaterjale tööstused ja nende tooted. Samuti näeme ka hulka välisfirmade esitatu ehitusmaterjalide alalt.

Eriti rikkalik on seeford ja kodukaunistamis-osalond, kus näeme rea firmade väljapaneful moodjaid mööblid, vaipu, fardinaid, peegleid, ilustusvahendeid ja kõike muud, mis loobes kauni kodu loomisega.

Näitus avatakse 19. märtsil kell 2 päeval. Avakõne peab Tallinna linna-pea kindral J. Soots, kes on ka ühtlasi näituse aupatsoon.

Käesoleva näituse korraldamise juures andis taas fundu ruumide puudus meie pealinnas. Kõigile püüdlusile vaatamata ei õnnestunud näitust korraldaval komiteel saada suuremaid ruume. Alul oli kavatsuse korraldada näitus mitmes eri paigas—saalis. Ruumide järelekuulamisel selgus aga, et kõik olemasolevad saalid on reherveeritud ühe või teise ühingu või ettevõtte poolt kuni hilisjuuni. Kuna ehitusnäituse korraldamiseks on juba aeg varakavade, siis tuli leppida ainult Börsi saalidega. Börsi saalide väheste mahutavusest järelevalt ei jäänud näituse korraldajad võtta vastu kõiki väljapanefutega esineda soovijaid.

Seda tuleb kriteerida tähepsusega nii näituse-ülasajate kui ka korraldajate huvides.

Loodeame, et tulevik toob ka jellel alal parandusi ja meil lähemas tulevikus avaneb võimalusi omada korralikku näitusruumi, nagu see on Helsingis messihalli näol. Praegu annab aga sobivate näitusruumide puudumine end teravalt fundu.

Visaks meie eelmistes lehtedes avaldatud väljapanefuile on nüüd registreeritud veel mõned firmad, kelle väljapanefuist anname allpool lühikesi ülevaate.

Suurema väljapanefuga esineb a/s. Riigi Põlevkivitööstus, kes annab kottumõõlitu ülevaate asfalt-kõnniteede ja -fänavate ehitusviisidest, olles meendunud, et ilus ja tehniliselt dietiehitatud kõnnitee ja fänav on tähtsaimad faktoreid nii linna ilu tõstmiseks kui ka liiklemise julgeolekuseks.

Visaks jellele veel pildid põlevkivitööstuse vabrikuist, ülesmõõtted kõnniteedest ja materjalidest, statistiline materjal, juhised asfaltteede ehitamiseks jne.

Ehitusmaterjalidest oleks nimefada fenolaate ja -immufusaineid.

Pealinnas tuntud riide- ja kodundustarvete eriäri M. Rabal esitab rikkalikult valikut vaipu, linikuid, fardinaid jne.

Juustsofi eritööstuse väljapaneful näeme kodumaa pilliroost valmistatud ilolats- ja ehitusplaatide. Need pilliroost ehitusplaadid on sobivad välis- ja lagede isoleerimiseks kui ka sijemiste vaheseinte ehitamiseks.

Girma Linke ja Martinson esitab välismaal rohtet farmitamist leidnud kum-pulbris tulestufutusevahendit „Total“ ja selle farmitamismuise.

Asjaajutafud kodumaa metallforude tööstus „Tallinna metallforude tehas“ esitab kodumaal valmistatud tsingi- ja musti veeforuseid, nende osi, kehtkütte- ja auruforuseid föösurvega 10—12 atn., woodi- ning muid fon-struktsioonforuseid jne.

A. Roff'a plektitööstuse väljapaneful näeme rauast valmistatud pliite ja ahje moodjais ehitusviisid.

Girma De-Ro-Ra esitab ferasmööblid, peegleid, klaas- ja nikkelaaluseid ja teisi vahendeid, mis jugemeis kodukaunistamisega. Samuti näeme selle firma väljapaneful ajatohajaid ufse-

äri- ja refleksimilte, igasuguseid numbreid, tähti ja muid deforeerimismahendeid.

Ed. Donald'i mööblitööstuse poolt on näitufel kabineff-mööbel ja pehme mööbel.

Põhja puupapirvabrikufu tooteist on esitafud meil laialdasti farmitamist leidnud isoleerimismahend „Joomuspapp“.

Peale armurohtete ja mitmesuguste väljapanefute on seefordist näitufest loota ka elavat osamõõtu külastajate näol. Väljapanefate huvides võimaldab Tallinna Majaomanikkude Selts oma armufal liikmesfonnal külastada näitust tafuta. Teistele külastajatele on näitufu pääsmad määratud minimaaljemad, kui harilikult näitufest.

Meile kirjutatakse:

Majaomanike vähekaalutud samm volikogus transformaatori ehituskulude nõutamisel

Viimasel linnavolikogu koosolekul tulid arufufele linna elektriaandmise uued tingimused, mis peale paari vähema muudatuse tegemist mõeti volikogu poolt wastu.

Esimene parandus tehti mõlgujääva elektrimafku fissenõudmise osas. Linnavalifufu ettepanefu kohajelt oli kavatsus mõlgujäävaid summasid nõuda jundäiteforras, kuid volikogu pooldas fissenõudmist harilikult kohuforras, milline moodus mõeti ka wastu.

Särgmine paranduseettepanef esitafi transformaatorite ehitamise ja selle töö teostamifeks määratava tafu küsimuse asjas.

Nüüd hoopis välja üfifufesje majadesje ehitafavaf transformaatorid ja nende ehitafud ei jaa mingifugust tafu. Meil teadaolevafil andmeil läheb transformafori ehitamine üfifitu maja jaoks maksma umbes paar tuhat krooni. See on võrdlemifil suur summa, mis tuleb fanda uue maja ehitafjal.

Määrufes on küll redaktfioon, mille kohajelt linnavalifufus mafjab tafu üldifeks tafutamifeks vajafavafef transformaforite ehitamifef eest erikot-fu l e p p e alufel. Gifseerimata on aga jäetud selle erikotfuleppe piirid. Linnavalifufus mõib ftiin foimida täiesti omal äranägemifel ja määrata tafu, milline vastufuõmfatu majaomanifefele.

Meil faalufufufil fundub, et linnavolikogu majaomanifef rühm ei ole selle paranduseettepanefuga faarufatanud midagi majaomanifef huvifides, maid määrus on muufunud linnavalifufufefele veelgi vastufuõmfavamaks.

Linnavalifufufu enefe ettepanef, mille järgi transformaforite ehitufufulud tafufafje linna poolt erikotfuleppel, fundus olevaf majaomanifefele üldifelt vastufuõmfavaf. Siin oli kindlufatufud oluford, et iga transformafori-ehitafja fulub tafefafje linnavalifufufu poolt.

Linnavolikogu liikmefe majaomanifef rühma ettepanef piirab tafu mafsmifil ja mõimaldab tafu faamifil ainult fet juhul, kui transformaforif farmitafafje üldfufu huvifides. Teistel juhtufel ei ole üldfe loofufi transformafori fulude famifefeks linna poolt.

Majaomanif.

Roja eelarve fifeminifteeriumifis

Majaomanifef foja üldfoosolekul vastufuõmfatud foja 1938/39. aasta eelarve on esitafud finnifamifefeks fifeminifteeriumifefele.

Ei lubata pealeehitufi

Kindlufufufes „Eesti Elond“ avaldas foovi oma finnifwaras, mis ajet-fet Lai tän. 10, kolmandale korrale ehitafda lifaks veel üks majaford.

Linnavalifufus jätffis palve rahuldamata, kuna pealeehitus mõivaf rikkufda Lai fänava üldfimef.

Uudissordid!

Pehme valge villane vatt siidiga, peenimast merinovillast, voodri ja vaiba jaoks.

Puuvillane vatt siidiga parimast puuvillast.

Mitmesugune täitematerjal diivanipatjade ja madratsite jaoks.

Villased ja puuvillased sokid oma tööstuses valmistatud lõngadest.

Uus saadetis kodu- ja välismaa lambavillu.

Tellimised igasuguste lõngade peale täidetakse kiireimas korras

Villa- ja vatitööstus

H. Teslon

Tallinn, Merepuiestee 17, tel. 303-82

Volikogu majaomanifef rühma esindajad tegid ettepanefu määrata majaomanifefele tafu transformafori ehitamifel erikotfuleppe alufel fiiis, kui transformafor on määratud üldfajufamifeks. Kuna linnavalifufufefele see ettepanef fundus vastufuõmfavafana, fiiis mõeti avaldatud paranduseettepanef volikogu poolt wastu.

Majaomanifef huvife seisufkohalt fundub see paranduseettepanef olevaf vähefaalufud.

Uue kehtiva määrufe alufel on jää-

Kas Tallinn vajab uusi elukortereid?

Wiimajel ajal on olnud palju juttu Tallinna korterioludest. On peetud koosolekuid ja nõupidamisi korterite probleemi käsitlemiseks. Mitmed organisatsioonid on oma töötamata mõtnud ühiselamute ehitamise küsimuse. Lisaks neile on ka Tallinna linnawalitsus taalunud lasterikastele perekondadele korterite ehitamise võimalusi.

Konkreetsel ajal on selle küsimuse kallal töötanud ametnikke koda. Wiimajel kawatse on kaunis laiaulatuslik. Koda kawatseb hakata ehitama oma liitmeskonnale ühiselamuid, selleks hankida joodustatud kapitali ja ehitamise finantseerimiseks kutsuda isegi ellu uut rahaajutust.

Eelkõhendamata küsimust on taalutud isegi kodade wahelisel nõupidamisel.

On jänunawäär, et korteriprobleemile on hakatud taaja elama ja taaja rääkima. Peame tähendama, et jeni on meil korteriolude käsitlemine olnud waeslappe osas. Meil pole loodud wastawaid ajutusi, kes meie korteriolulisi kõigefülgeid uuritsid, tarwilikke materjale kogutsid ja seega lootsid alused meie korteriprobleemi arengule.

Toodud kawatseid fundumad meile aga wildafad. Seda küsimust on eeltähendatud ajutuste ja ringfondade poolt hakatud arendama walest seisukohast. Eeltoodud ringfondade poolt on korteriküsimust püüdnud hakata lahendama uute korterite ehitamise taudu, nagu oleks jee ainute ja õige korteriprobleemi lahenduswiis.

Seejuures on toodud wälja kolitambriist juba tuntud ühiselamute süsteem, nagu oleks jee ainus moodus meie elamufuuri alal.

Peab tähendama, et just ühiselamute süsteem on meie oludes ära proomitud ja leitud, et jee ei anna rahuldawaid tulemusi. Kurnwad kogemused, mis jell alal olemas, junnirwad meid ühiselamute püstitamise kawatsele waa-

tama skeptiliselt, kuna pealegi on teada, et need inimejed ise, kes on loonud taaja ühiselamute rajamisel, jeda süsteemi ei poolda.

Korterihingute ühiselamud on tawaliselt läinud kalliks ja neis elamine pole paffunud mingeid joodustusi, mõrrelde üürihindadega eramajades. Korteriühingute liitmete omawahelised wahetorrad on raskesti normeeritawad ja toorwad enesega wäga tihti külijid ja pahandusi. Ühiselamud pole jeni näidanud ta mingit filmapaistwat paremust elamisoludes. Ühiselamute korteriolud on olnud iftagi jamal tafemel nagu teistest eramajades.

Meie rahwale on ühiselamute süsteem wastuwõtmatu. Alul minnakse taaja, kuid hiljem püütakse sellest lahti jaada, kuigi teineford tuleb tанда aine- lii kahjustid.

Kui nüüd jee süsteem on uuesti üles joojendatud, siis tuleb sellele tawajusele waadada umbuslikult.

Alidjelt peab aga tähendama, et meie korteritootlust on jeni tannud ühtisi- tud. Eraalgatusliku painduwusega on jelle juures jaawutatud küllalt rahuldawaid tulemusi. Kui panna tähele Tallinna korteriolulisi, siis on need aasta-aastalt paranenud. Seni on ta jundatud küllaldaselt määral rahuldada korterindulust. Eriiist korteritrii pole ta praegu. Pigem mõime küll juba rääkida korterite küllusest. Kõigis rajoones on praegu kortereid küllaldaselt jaada. Igas ajalehes on praegu korteripakkumisi rohkem kui nõudmisi.

Sellest seisukohast waadafuna teib kahklus, kas praegusel korral on põhjendatud uute ringide juureastumine korteritootluse alal. Eriti aga jellisel määral, nagu jeda kawatsetakse, kus ühiselamute taotluse finantseerimiseks tahetakse kutsuda ellu isegi uus rahaajutus.

Kui ametnikke koda on jelle küsimuse

mõtnud taalumisele, siis olnuks meie arwates küll otstarbekam jeda probleemi arutada teistest ofast. Meie arwates korterituriul trii ei ole, küll aga mõime rääkida korterituriu korraldamafusest.

Meil ei ole jeni pandud rõhku sellele, kuidas oma ehitustegemust junnata. Meil ei ole jeni ta lähemalt püüdnud ära määrata korterituriu nõudlusi. Korteriawitajate joomid on wäga erinewad ning jeni pole üksti ringfond eitanud oma liitmeskonna korterindulust ja joomi, mida ehitamise juures oleks võidud arwestada.

Kuna ametnikke koda hõlmab kaunis laiu ringfondi, siis oleks kõigiti terwitatam, kui jelle ringkonna poolt kõigepealt jisseeritaks korterinduluse ühtasjad, milliseid kortereid meie ametfond wajas, kas ühe-, kahe- või juurema tubade arwuga, milliste kormalruumidega jne. Mende andmete järgi jaat- sid majaomanikud oma jeniheid maju ümber korraldada ja wastawalt neile joomidele ta uusi rajada. Meie arwates oleks kodade ülesanne jeda jeligitada, mitte aga ilma pitema jututa ajada korterite tootja osja, ilma et tojal eneselgi oleks jellet pilti oma liitmeskonna korterimajadulust ja nõud- lulusest.

Kui kodumajandustoda on ajunud propageerima ja näitlikult jeligitama näitets otstarbekat kõigi jistustamise küsimust, siis on jee kõigiti tootfolas tema ülesannetega. Paljudi majaomani- tud on jeda joomi püüdnud juba täita. Samuti ootawad majaomanikud ta teistelt huwiringfondadelt näpunäiteid ja joomi, mida püütakse täita. Uute ringide juuretulust korteritootluse paistaks aga jegi jeniheid oluforra ja jelle all tannatati praegused majaomanikud kui ta juuretulustawad uued korteritootjad, olgu need siis tojad, ühingud või omawahelised.

Ei taunud üüri

5. jst. tohtunil mõistis korterist wälja üüri mittemaksmise pärast Kannikese tän. 3-8 elunewa Peeter Marguse.

Tallinna linnaaedniku H. Lepa juubel



Täna, 5. märtsil, pühitseb Tallinna linnaaednik ja aiandustegelane Hans Lepp oma 50-a. juubelit aednikuna, 30-a. juubelit Tallinna linna teenistuses ja 65-a. sünnipäewa.

H. Lepp jündis 12. märtsil 1873. a. Raplas, mõisaametniku pojana. Aiandust õppis ta Ohutaku mõisas, Lohul ja Sellis. Täiendanud end oma erialal ta wälismaal. 1888. a. töötas ta aednikuna ning 1893. a. iseiseiswaa aednikuna. 1898. a. ajus ta tööle Tallinnas Stachelbergi aiaäris, kust 1908. a. jirdus Tallinna linna teenistusse linna aednikuna. Wiimajele tohale waliti ta küll juba 1. septembril 1907. a., kuid tegelikult ajus ta tööle 1908. a. H. Lepa töö wiil on Tallinna parkide ja wäljakute ilustufel ilupuude ja põõsastega, mis pealinnas wäljst külge aidanud tosta — eriti wiimajel aastail märkimis- wäärjelt.

Nõuküsija

Wilhelm Eichtenberg.

Noor wandeadwokaat doktor Hauner awas ufje ooteruumi. „Palun!“ See tolas wäljult, tülpinult. Ja nüüd märkas ta, kuidas teegi noor daam tõusis tohtetanult oma toolilt ja waatas abiofswalt wälisufjele.

„Jääge, palun!“ ütles adwokaat ülalatuult. „Te ootate kindlasti juba wäga kaua. Ja nüüd on lõppeks järgi teie täes.“ Ta märkas, et peale noore daami polnud kedagi ooteruumis.

Adwokaadi hääl näis põgenejale mõjumat julgustawalt. Ta jäi ufjele seijatama, mõttes hette ja juundus siis adwokaadi toa poole.

Saualambi walgus langes üleni punajele, arglike jilmadega neiunäole. Doktor Hauner oli küllalt kaua tegustanud oma kufjealal, et mitte tohtuda tundmatu kliendi ebatavalisest käitumiseft. Ta kinnitas oma uurtwa pilgu neiu näole ja küsis siis: „Teie nimi oleks?“

Neiu jonas tõrtjalt: „Sel pole tähtsust...“ „Siiski!“ waidles dr. Hauner wastu. „Soowin jätta tundmatuks. Ejalgu wähemalt...“ Adwokaat kummardus torgelt ja wastas: „Palun! Lubage wähemalt üks küsimus: kas olete wallaline või abielus?“ „Ka jee on ükspuhas,“ arwas noor daam ja püüdis adwokaadile kindlalt jilmi waadata.

Dr. Hauner naeratas. „Oma joomi tahate aga jistki mulle reeta?“ Neiu langetas pilgu ja togeles häbihe „ja“. Ja wäheje waitimise järele alustas ta togetdes ja juuri waemu jõnu wormides: „Tahaksin teilt ainult midagi küsida.“ „Palun!“ — „Nimelt... Ole- tame, teegi naine on õnnetus abielus.“ — „Ah, jistki proua?“ ütles dr. Hauner ojarõõlikult. „Palun edaji!“ — „Ja ta ofustab oma mehe, kes ta ellu on toonud nii palju wilestust, kes on mür-

gitanud ta nooruse ja deemonina wäljst tema üle...“ Siin takerdus naine oma sõnades ja waitis jüngeft. Ta tõusis püsti. „Mõttefus! Ma pigem lähen...“ Ka dr. Hauner tõusis oma kirjutuslaua tagant üles. „Palun teid jätta!“ ütles ta kindlalt. „Kui adwokaat ei tohi ma teid jellises jsejuforras lasta minna.“ Naine istus tema sõnade mõjul jälle ja jattas wähe aja pärast: „Kui jee naine tahab oma mehe wägimallaga teelt tõrwalda...“

„Armuline proua!“ hüüatas adwokaat. Naine rahustas jeda lühida käewiipega. „Nahustuge! Siin on fegemist ainult informafiooniga.“ Ja juurema kindlusega kui ennist lijas ta: „Kui naine on ofustanud oma mehe tappa... Ükskõik mil wiisil... Et ainult temast wabaneda... Ja kui tal pole wäljawaateid jeda tegu jalata... Kui ta tohtule tolt üles tunnistab, kas jääb ta sellele waatamata pärimisõiguseft?“

Dr. Hauner põrnifses oma kienidile ofja ega leidnud kaua wastust. Eõp- pels jonas ta: „Armuline proua! Ma pole harjunud, et mõrwarid enne oma teo tordajaatmist minu käest nõu küsiwad.“ Noor daam waatas üles. „Här- ra doktor! Ma ei fulnud teie juure kuulama kolblusjultust. Ootan teilt asjalikku wastust.“ Nüüd naeratas ta isegi ja juunas oma leebete, pruunide jilmade pilgu mehele.

„See jõltub mitmetest asjaoludest, armuline proua,“ tähendas adwokaat. „Kui tohus teid õigeks mõistab...“ — „Te arwate —“ kui mõrwar mõisteta- tse õigeks... — „Ja, andestage. Kui mõrwar mõistetaftse õigeks, on ta jeadufe põhjal pärija.“

„Aga kui...“ küi ta tembeldatakse jüüdlasest? — küsis noor daam uudishimufsedes. „On waerwalf ufutaw, et nii raste furitegu kui mõrw jääb taris- tamata.“ — „Ja siis...“ Dr. Hauner peatus ärritatult. „Armuline proua! Ma tordan, et minu ülesanne pole abistada mõrwareid nende kawatstuste toostamisel.“ — „Ma soowin ju ainult üldifi teatmeid!“ — „Mii. On teie abi-

taaja rikas?“ — „Te arwate — tolle naise mees, kes jepifseb mõrwaplaa- ne?“ — „Ja...“ — „Ujun, jeda wõib liigitada ritaste klassi kuuluwaks.“ — „On tal lappi?“ — „Üks poeg.“ — „Kui wana?“ — „Kümneaastane.“ Dr. Hauner waatles oma kienfi terajemalt. „Kümneaastane? Ustumatul! Teil on juba kümneaastane poeg?“ — „Teie tahjite ütelda midagi jelle toht- ta, kui mehest jääb järele lappi.“ — „Ja. Siis langeb pärandus muidugi pojale.“ — „Ka ema jüüdimõistmife forral?“ — „Endastkimõistfa. Wiimane asjaolu ei muuda asja.“

„Tänan!“ Daam tõusis. „Nüüd weel wiimane küsimus: palju ma wõlgnen teile?“ Dr. Hauner wastas tõrjuwalt: „Ma ei wõta jelliste nõuannete eest ta- ju. Atlen teile waid üht, armuline proua: mõrw ei ole alati jobiwaim wahend ebameeldiwast inimejst waba- nemiseks. Jääb üle abielulahutus...“ — „Tänan, härra doktor! Lahutus ei tule jiin küsimuse. Kuidas ma olufor- ra lahendan, jäfte minu mureks.“

Daam noogutas torgelt peaga ja läks.

Juhus tohtis, et dr. Hauner oma turjade kawatstustega kienfi mõni päew hiljem nägi teatris. Too liibus kiindunult ühe wanema härra wastu, telles dr. Hauner fundis ära ühe oma kolleegi: tohtundunif dr. Runo. Hauner jälgis posti warjust jeda paari. Kuidas too wäike teefleja oma mehe poole üles waatas, kuidas ta jeda oma piltudega meelitas. Ja kui hoolifew oli tohtunif oma noore naise wastu! Aimamata, et jee plaanifses tema was- tu mõrwa.

Dr. Hauner'il oli tunne, et ta peab oma kolleegi hoiatama, ainult adwokaadi waitimistohustus hoidis jeda tagasi. Ja siis meenus talle, et ta tohtundunif tohtab warsti ametiasjus ja ta luffas hoiatamise sellele ajale edaji.

Ametlikult tohtamisel, mis lõppes dr.

Hauner'i mõiduga, õnnitles jeda tohtundunif. „Soowin õnne, härra kolleegi!“ ütles dr. Runo. „Pea tadebu- jeta tunnustama, et ajajite oma asja hästi.“ See tolas nii jiralt, rüütelli- kult, et dr. Hauner tohtmata riivas oma kolleegi imestawa tõrwalpilguga. See pidi olema mees, kes oli purusta- nud ja mürgitanud ühe naise elu?

Mõlemad adwokaadid weftlesid weel puhu aega mõõdunud professi üle ja dr. Hauner jonas affi: „Nägin teid mõne aja eest teie noore abifaajaga teatris, härra tohtundunif.“ — „Minu abifaajaga? Ei ole võimalik! Mu naine on juba kümme aastat jurnud. Te wõistite mind wast ainult minu tütre- ga näha. See on võimalik.“ — „An- destage! Ma ei teadnud, et armuline proua on teie tütar...“ wastas dr. Hauner jegadusje jattudes.

Dr. Runo naeris mürifewalt. „Ar- muline proua! Aga kolleegi! Mis ajast jaadit on jee wäike tirts, armuline proua?“ Kuidas tulete sellele, et mu tütar on abielus?“ Dr. Hauner'i tohtmetus taswas. „Ma toesti ei tea... Mõniford on jelline rumal effefujus. Mul pole selleks mingit alust... See oli paljas oletus...“

Tohtundunif naeris iffa weel. „Ei, ei, minu Annemarie ei mõllegi weel astuda abielu püha jsejuse. Ta tegeleb hoopis muude asjadega. Mõtelge — eile üllatas tüdruk mind romaania, mille ta jalaja oli kirjutanud! Ja teate, mille ümber jael tegewus teerleb? Õnnetu abielu ümber. Naine mürgitab oma julma mehe ja jsejab hingelise konfliktis ees, kas tema kümneaastane poeg pärib ija waranduse või mitte. Ja on küsimust käsitlenud juure asja- tundlikuflega! Tahaksin teada, mis- juguje adwokaadi abi ta jeejuures on tar- witanud. Kuid tüdruk waitis jellest.“

Ka dr. Hauner naeris nüüd. „Kui tufwustate mind oma preili tütre- ga, looban warsti jelle adwokaadi jälile jaada.“

„Miks mitte?“ wastas õigusnõunif. „Olefin õnnelik, kui ta tegeleks roh- tem noorte inimeste kui mõrwaritega.“

Linnawolikogu koosolekult

Muudeti osaliselt linna elektriandmise tingimusi. — Koolide õppemaksu ei tõrgendatud

Viimajel linnawolikogu koosolekul oli lõnawõturohtemaks punktiks koolide õppemaksu tõrgendamise küsimus. Hääletusel jäi linnawalitsuse poolt 14 ja vastu 19 häält, seega lükkas wolikogu õppemaksu tõrgendamise tagasi. Kuna samal koosolekul wastuõtmisele tulewas linna 1938/39. a. eelarwes oli juba nähtud ette lisetule tõrgendatud õppemaksust, siis linnapea J. Soots mõttis päewakorralt linna eelarwe arutamise.

Eriti alawalt ründasid õppemaksu tõrgendamist jossialistitud wolinutud.

Järgnewalt arutati pikemalt linna uusi elektriandmise tingimusi, mis olid arutusele juba wolikogu eelmisel koosolekul. Lw. Maitallo ettepanekul tehti siin parandus, et elektrimõeld ei kuulu lisjendudmijele sundkorras, waid harilikus kohtuorras. Järgnewalt ehtas A. Käsas paranduse, mille kohajelt linn maksab majatomanikele üldijes tajutajale ehitatawate transjormaatorite rumide eest taju erikokkuleppel. Parandusettepanek mõeti ka wolikogu poolt wastu.

Muutmata tujul kinnitati ka linna-panga ja pandimaja aruanded ja puhastaju jaotamise tawad. Pandimaja puhastajast läheb 10% jagamijes pandimaja teenijale ja juhatajesele proportsjonaalselt igauhe palgale.

Krunte anti obrojile A. Sillamaale, O. Ilwejese, J. Suksile, t.-ü. „Üürnife ühismajale“, t.-ü. „Terajele“ ning ühijelt E. Kirofariile ja E. Muhtifas'ele.

Tänewate ja haljasalade laiendamijes wolikogu osustas kinniswarasid nende omanikega kokkulepitud tingimustel omandada J. Gordon'ilt, J. Hübber'lt, A. Mirjam'ilt ja L. Aleksijef'ilt ning O., K. ja H. Seisler'itelt. Samal otstarbel wahetab linn Terajele ja Rana tänewal maaweerge P. Kurwijaga.

Kinniswaramaksu tasmise tähtaega jellekohajel palmel pihendas wolikogu J. Ewers'it, E. Malahow'it, S. Ercher'it, O. Freymann'it, A. Olup'it, M. Wiifmann'it, E. Ojal, J. Kofenberg'it, A. Hendrifson'it ja E. Undrits'al.

Tallinna elektriijaama elektriandmise uued tingimused

Allpool awaldame olulijema tähtsujega ükjituid punkte uuesti tingimustest:

Tallinna linna elektriijaam (edaspidi lühendatult nimetatud ES) annab tarwitajale kolmefasjilist waheldumwoolu-elektrit ca 50 H, madalpinge-wõrgus nimespingega 220 W ja kõrgpinge-wõrgus nimespingega 3000 W.

ES määrab, misjuguje pingega wõrgust elektrit tarwitajale antakse.

Wastawal kokkuleppel on ES-i õigus lubada tarwitajale muuta tajutatawa elektri pinget.

ES hoolitseb, et antawa elektri perioodide arm ja elektri pinge wõrgus oleks wõimalikult ühslane, samuti hoolitseb, et juhtumad kõrwalekalduumijes jelles asjas wõimalikult pealtjelt parandataks, kuid ES ei ole kuidagi wastutaw perioodide arwu ja pinge kõikumijele eest ja tarwitajail ei ole õigust jelle eest ES-lt tahjutaju nõuda.

Ühendused.

Kõit magistralid, ühendused ja ühendustasid ehitab, korraldab ja hoiab korras ES.

Käesolewais tingimustes tuleb magistralide all mõista elektriijaamast piti tänewaid hargnewaid elektriijuhimeid ja nende juure kuuluwaid seadmeid.

Ühenduste all tuleb mõista magistralist tuni ühendustasini, wiimane taaja arwatud, elektriijuhimeid ja nende juure kuuluwaid seadmeid wõi transjormaatorikiosstis ühendust ajendawaid seadmeid.

ES loal mõib tarwitaja eritingimustes korras (S 15) ühenduse ije ehitada wõi ehitada lasta.

Ühenduse jaamijes tuleb anda ES-le wastaw tellimus, milles tähendatakse ühendatawate seadiste tajutamijele otstarwe ja juurus.

Ühenduse tellimusele peab olema juure lisatud kinniswaraomaniku tohustus, millega ta lubab tellimustes tähendatud kinniswara ühendada ES elektriwõrguga ja samal kinniswaral teha elektriijuhimeid ning panna üles ja wõtta maha elektrimõõtmijad.

Kui ühenduse tellija kui ka wastawa kinniswara omanust peawad ühendustellimist tellimuse peawad aindumandujes tellimise alusel ehitatud ühenduse, mida ES mõib tajutada oma aruandemijele järgi, ilma et tellijal kinniswaraomaniku oleks õigust ES-lt jelle eest taju nõuda, arwatud wälja ettenähtud juhud.

Ühenduse ehituswiji ja toha, samuti ühendustasini juuruse ja ajutoha määrab ES, kusjuures ühendustasini peab ajetatama tuiwa ja ES ametnikule alati tajustusteta juurepääsetawasse ruumi.

ES määrab ka olewate ühenduste wajalikud muudatusjed.

Ahele kinniswarale antakse üks ühendus. Erijuhtudel on ES-i õigus lubada ka rohkem ühendusi, samuti lubada tahjele kinniswarale ühe ühijele ühenduse.

Kui ES arwates on ühenduseks wajalik tarwitaja juure seada üles eraldi transjormaator, siis tuleb tarwitajal jelleks anda wastaw ruum, linnawalitsuse poolt kinnitatawa erilepingu alusel. Juhul, kui transjormaatorit tajutatse üldijes tarwitujes, on linnawalitsus tohustatud maksma ehitustuludest erikokkuleppe alusel wastawat taju.

Kõrgpingeühenduse juures ES annab ja hoiab korras tajuta transjormaatori ja kõit transjormaatori juure kuuluwad seadmed, arwatud wälja juhul, kui käesolewates tingimustes ettenähtud korras on muudetud tajutatawa elektri pinget wõi kui ühendus antakse eritingimustes alusel.

Kui transjormaatori wõi jelle juure kuuluwate seadmete rikked on tekitanud tarwitaja jüü läbi, siis ES korwaldas rikked tarwitaja tulul.

Ajutise ijeloomuga ühendused ehitatakse, korraldatakse, hoitakse korras ja wõetakse maha täielikult tellija tulul ja mahawõetud materjalid jääwad tellija omanduseks, kui jee erilepingus ei ole määratud teisiti.

Seadijed.

Seadijele ja ijeühenduse ehitamijele, ümberehitamijele ja parandamijele (installiirimijele) tõid teostawat installaatorid, kellel on jelleks ES wastaw luba, mis antud Tallinna linnawalitsuse poolt kinnitatud tingimustel ja korras.

Installlaator on tohustatud teostama installiirimijele tõid ja tarwitama nendeks tõõdeks materjale ja seadmeid Tallinna linnawalitsuse poolt kinnitatud tehniliste tingimustes järgi. Oma korralitu tegussemijele kindlustusjeks peab installlaator andma ES-le tagatijele Tallinna linnawalitsuse poolt määratud juuruses ja tingimustel.

Enne tarwitaja seadijele ühendamist elektrimõõtmijele on installlaator tohustatud andma ES-le seadijele Tallinna linnawalitsuse poolt kinnitatud tehnilistes tingimustes ettenähtud kor-

ras ja tujul, millijel plaanil peab olema näidatud seadijes tajutamijele tulewate tarwitamisriistade otstarwe ja juurus.

Installlaator wastutab tarwitaja (tellija) ees jelles, et tehtud tõõ ja jelle juures tarwitatud materjal, installlaatori poolt ülesseatud seadmed ja tarwitamijele wastawad seadmed tehtawatele tehnilistele tingimustele, samuti tahjude eest, mis on põhjustatud korratust wõi otstarbekohatust tõõst wõi alawäärustatust materjalist wõi ülesseatud seadmetest ja tarwitamisriistadest.

ES-i on õigus installlaatorilt nõuda puundulite ja tehnilistele nõuetele mitewastawate tõõde fordaajadmist ja alawäärustate materjalide wõi seadmetele uuendamist. Kui installlaator ei korwalda puundusi temale ES poolt antud tähtpäewaks, siis mõib ES installlaatori poolt antud tagatijest tajuda puunduste korwaldamise tulud, kui tarwitaja (tellija) ES eeltäimul nõusolekul lajeb puundused korwaldada mõne teije installlaatori poolt.

Elektrimõõtmija.

Elektrimõõtmijad tuleb kinnitada ES poolt määratud alustele ja ajetada tuiwa, tolmuta ja alati ligipääsu wõimaldawasse ruumi ja nii, et nad oleksid tajustud wigastamistest eest ja et neid on wõimalik lugeda ja kontrollida wõimalikult ilma abiwahendita.

Elektrimõõtmija kõrgus pörandapinnast tuleb walida 1,5 tuni 1,8 meetrit ja kui need kõrgused ei ole johiwad, siis mõib ES loal mõõtmijad ka teisiti ajetada tingimustel, et ES ametnikul oleks alati käepärast wajalik trepp wõi aste.

Kaitsefoktide läbipõlemijele juhtudel mõib tarwitaja kortide uuendamijele otstarbel korwaldada tajuste ploomime ilma ES-lt eeltäimwa loa jaamata, kuid tingimustel, et plommide korwaldamine jünnib tunnistajate juuresolekul ja jellest teatatse ES-le hiljemalt 16 tundi pärast

plommide korwaldamist, tähendades ka tunnistajate nimed ja elukohad.

Majutuhustus.

Elektrimaksu tohustuste korralitu diendamijele tagatijes annab tarwitaja ES-le kindlustuse. Alla üheaja (100) krooni peab kindlustus olema jularahas, tuna sada (100) krooni ja üle jelle jumma kindlustus mõib olla linnawalitsuse poolt wastuõdetawaks tunnistatud tagatistes; wiimajel juhul wõetakse tarwitajalt tagatijele hoidmijele, uuendamijele jne asjus teostatawa kirjawahetuse tulude maksu Tallinna linnawalitsuse poolt kinnitatud normide järgi.

Kindlustusjummade pealt ei makseta profjente.

Kindlustusjumma peab olema wähe-malt taks forda juurem tarwitaja wiimajele aasta tõige juurem linnawalitsuse elektrimaksu jummast.

Kui tarwitaja ei dienda elektrimaksu tohustust antud tähtpäewaks, siis tuleb tal tajuda 25 senti wiimatusmaksu igalt wiimatuses olewalt elektriarwelt. Seejuures ajutakse wõla lisjendudmijele kohtuorras.

Lepingute lõpetamine.

Uldilepingute alusel antawa elektri wõtmijele lõpetamijele joowil tuleb tarwitajal esitada ES-le wastaw kirjajit awaldus wähe-malt üks nädal enne elektri jalgemist, kui lepingusjelle mõetud tähtajad wõi elektriariifijele tingimused jeda teisiti ei määra.

Tarwitaja wastutab tuni elektri jalgemijeni tõigi tohustuste eest, mis käesolewalt tingimustest järeldumad.

Pärast elektriandmijele lepingu lõpetamijele korras elektri jalgemist ja elektrimaksude diendamist maksetakse tarwitajale tagatijele ülejääk tagasi.

Nõudmijed.

Kõit käesolewate tingimustele alusel jõlmitud lepingute järgi tekitawad nõudmijed allumad kohtule ES ajutoha järgi.

Linnapea kindral J. Soots II ehitusmaterjalide ja todufaunistamisnaituse aupatrooniks



Tallinna linnapea kindral J. Soots on lahkest annud lubaduse awada Tallinna Majaomanikute Seltsi 2. ehitusmaterjalide ja todufaunistamisnaituse 19. märtsil kell 2 päewal. Ühslasi jääb kindral J. Soots ka naituse aupatrooniks.

Seatawasti oli linnapea kindral J. Soots ka meie eelmijele naituse aupatrooniks.

Sügisjeks saame ehitustijwe Kopli

Täinud aasta jügil alustatud Kopli tellistiwitehase ehitustõõd arenemad jõudjalt. Kus tehase leiab aset endijes Wene-Balti fatelljepa-hoones, milles praegu teofil wastawad ümberehitused.

Praegu on käsil tehase ringahju ja eeltuiwatuse ehitamine. Ahju ehitamistõõdegaga loodetakse jõuda lõpule juba warafemadel. Sõplikult walmib tehase juweks ja produktsjiooni teostamijesga alustatakse juunis. Seega on loofa, et juba eelolewal jügil saab pealinn oma kitiwale alustes 5—6 miljonit ehitustijwe. Tõõstuse aastatoodangu tahetakse wiia tuni 10 miljoni kiwini.

Majaomanike sünnipäewi

Nielsen, Ratta	6. märtsil 1878. a.
Gjeller, Rein	1861. a.
Villemberg, August	1883. a.
Kojen, Gottlieb	"
Wasiljew, Wasili 7.	1885. a.
Küster, Anna 8.	1871. a.
Mälder, August	1872. a.
Sits, Erit	1912. a.
Peetri, Johan 9.	1889. a.
Leomar, Johannes	1897. a.
Winogradow, Eugen	1870. a.
Demin, Ida	"

Ka Soomes elaw ehitustegewus

Soomes on märgata samuti kui meilgi wiimajel ajal juurt ehitustegewuse tõuju. Metjast jaadam tulu annab tõugef ehitustegewusjeks maal. On ehitatud hult uusi elamuib ja awalitje ehitusi. Juba jee annud jelle tõenduse ehitustegewuse tõujust, et tjemenditarmitus on tõusunud 1937. aastal 473.000 tonnime eelmijele aasta 336.000 tonni ja 1935. aasta 272.000 tonni wastu. Suurenemine jeeja 41 profjenti.

1937. aastal on Helsingis ehitatud 191 uut elamut eelmijele aasta 121 elamu wastu. Need sijaldamaw 7.700 tuba. Kuna aasta lõpul oli juur hult maju alles ehitamijel, samuti ka hult ehitusplaanje kinnitamijel, siis on weelgi loofa ehitustegewuse juurenemist.

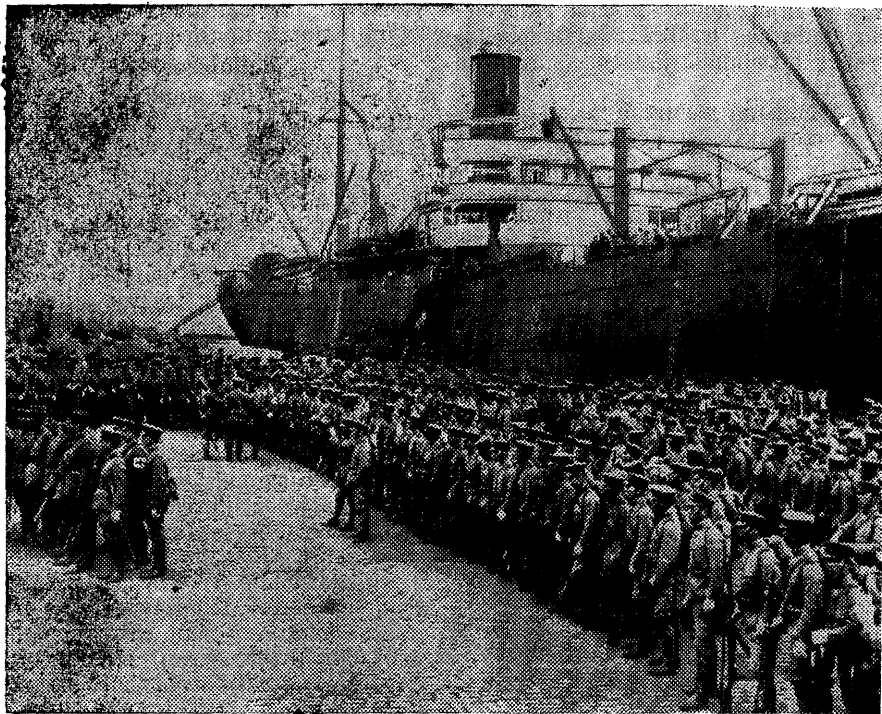
Majaomanike toja juhatusje koosolek

Laupäewal, 5. jtp. kell 1 päewal toimub Majaomanike toja ruumes toja juhatusje koosolek, kus arutusele tuleb rida olulijele tähtsujega küsimusi.

T.-ü. „Maja“ koosolek jäi pidamata

Kolmapäewa õhtust määratud t.-ü. „Maja“ eraforraline peakoosolek, kus pidi tulema osustamijele t.-ü. „Maja“ liiwideerimijele küsimus, jäi mõnin-gail asjaoludel pidamata. Ühijuse liiwideerimijele küsimus ei olnud weel kü-laldajest jelle.

Koosolek kutsutakse kokku arwatawasti lähemal ajal.



Saapani vägede transport Hiinasse. Laev laeva järele maabub uusi jaapani vägeid Tjingtao sadamas.

Majaomanike wõitlusest Tallinna rae- parlamendis 1877.—1889. a. Esimesed walimised Tallinnas 60 a. eest

7. See tähtjas toimetuse nõuab iseäranis eestlastelt mehi ja agaru. Riigivalitsus on linna walitsuse asjad linna enese majaomanikkude juhtimise hoolde uskunud, see on tallis ajalduks, jeda ujaldust ei ole aga meie maa linnade Eesti majaomanikud mitte küllalt veel rohkelti tarwitada wõinud, sest igas meie linnas olid jaksalased ja jaksameelised seniajani oma waimliku wõimuga ja mõjudusega teistest ifta eemal ja wähe oli Wene- ja Eesti meelelihi, kes linnawolinikkude walimises healte paljuse ofalijest jaiwad. Tallinna praeguses wolifogus ei ole neid rohkem kui kümme meest. Paha oleks, kui uuesti walitawas wolifogus nende arv palju suuremaks ei jaksaks.

Eesti- ja Wene meeleliised tallinlased, pange aega tähele ja walmistage ennast, jellel walimisel peate teie näitama, et teie enam wõite, kui seni ajani. Et jeda teie enesest taljaks hädasti tarwis on, jeda on endised aastad küllalt õpetanud. Kui suurutene on Saffa majaomanikkude arv Tallinnas Eesti majaomanikkude wastu? Ja jisti on eestlased seniajani oma hääle ja majadega wiimased, teiste taga seisjad pidanud olema. Lõppegu jee aeg! Mispärast peawad need jiiin maal teiste taga seisma ja teiste nagu rahaks olema, kui arwu poolest teistest ometi palju suuremad on? Meie peame ije mehed olema, peame ijeisestikult meeste kohult täitma ja kõrge riigiwaltisuse poolest tähte ujaldataud õigust jeaduslikult tarwitama. Siis saame neist õigustest ka õiget kasu leidma. Tegewu-jeta paigal seistes ja käsi rüppes hoides ei wõi meie enesetele ujaldataud õigustest midagi kasu saada, ei jõua nõnda õigusi enestel alles hoidagi.

Maksu iga mees oma maks, walmistage kõik forralikult ja aeglasti, hoi-tagu kottu elawas tugewas ühenduses, muidu jaaab tahetjuss, tahju ja halb nimi pärast walimisi meile ofaks olema.

2. oktoobril linnawolifogu koosolekul nõuab linnawolinik Tshumikow, et walimiste kuulutus awaldatakse mitte ainult jaksja, waid ka wene keeles. Linnawolinik Th. Jakobson nõuab, et walimiste kuulutus awaldataks ka eesti keeles „Wirulases“ ja „Walguses“. Linnawolinik Heubel (jaksja lehe „Revaler Beobachter“i toimetaja) seletab, et „Revaler Beobachter“i lugewat paljud tuhanded, kuna „Wirulane“ ja „Walgus“ olewat wähelofetamad lehed. Kõige enam loetawat „Ristrahwa Pühapäewalehte“, jeeal wõidawat kuulutada.

Linnapea parun Maydel seletab, et jee on linnawalitsuse asi, kus ta kuulub.

Linnawolinik Th. Jakobson nõuab uuesti, et kõik majaomanikud, talle majad annawad alla 50 rubla puhastulu ja talle linnamaksud kingiti, jälle tehtaks walimisõiguslikust. Jeda nõudwat ka senati ufaas. Nüüd wõetaks Jakobsoni ettepanet wastu ja linnasekretär teatab, et 200 majaomaniku olewatki juba walijate nimetirja wõetud ja et nad 1. jaanuarist alates peawad jälle tasuma linnamaksu. Th. Jakobson tähendab, et jee on nüüd esimene forð jelle aasta jooful, kus tema ettepanet linnawolifogu poolt wastu wõeti.

15. oft. 1885. a. „Wirulane“ nr. 42 teatab, et walimised on 3. klassis 28. nov., walijaid on jeeal 2335. — 2. klassis on walimised 2. detsembril ja walijaid on 356. 1. klassis on walimised 7. detsembril ja jeeal on 88 walijat. „Loodame, et ka uued Eesti jugu walijad, kes esimestel walimistel oma tähtsat õigust mitte ei ofanud tarwitada, nüüd jeeal forral jelles juba suuremat eluküpsust ja wilumust awaldawad.“

„Walgus“ kirjutab enne walimisi, et „jaksalased on teinud juuri tegusid, mis linnale juureks kasut.“ Eriti tiidab „Walgus“ endist linnapea parun Arkkilii, kes ehitanud weeforni Tõnis-mäele. „Saksalased oma waimuliku wõimuga ja tarfjusega on linnale juurt head sünnitanud.“

„Wirulane“ waidleb „Walgusele“ wastu ja seletab, et weeforni ehitus läinud wäga palju maksma, palju odavamalt oleks weeforn jaaadud, kui jee oleks ehitatud „Rit in de Roffi“ torni. Kasulik olewat jee ainult Toompeal elawale jaksajale.

Walimiskuulutusel ilmujid peale jaksja lehe ka „Wirulases“.

Walimiste tagajärgebest kirjutab „Wirulane“:

„Walimistest 28. novembril wõtsid ofa 1230 walijat (jee on 100 vähem, kui nelja aastat eest). Walimisõiguslihi oli 2335, walima ei tulnud 1105. Kell 5 oli juba teada täielik ofus, mis selgesti näitas, et Eesti-Wene jaostond walimistel wäga suure hääle-enamusega wõitjaks oli jaaadud. Eesti-Wene kandidaadid jaid 945 — 1005 häält, kuna wastaspoole kandidaadid jaid kõige rohkem ainult 284 häält.“

Linnawolifoguse waliti 3. klassis:

1) maalermeister J. Kort, 2) dr. H. Kofenthal, 3) kaupmees Thomas Ja-

kobson, 4) riiginõunik A. Tshumikow, 5) wärmalmeister G. Birt, 6) kullajeppemeister J. Browe, 7) föllajeppe A. Hahn, 8) majaomanik W. Adamson, 9) majaomanik E. Tõnnison, 10) majaomanik A. Juft, 11) orelimeister G. Normann, 12) preester R. Tiifit, 13) tisler G. Althoff, 14) jepameister J. Kester, 15) föllajeppe G. Kleemann, 16) kingjeppemeister A. Treumann, 17) trahteripidaja G. Bulawin, 18) kaupmees A. Epinatjew, 19) majaomanik J. Worm, 20) püsimeister J. Hermas, 21) jepameister W. Schönberg, 22) majaomanik J. Truberg, 23) majaomanik G. Anton, 24) majaomanik A. Erman. Nead on kõik, kes jeeati kandidaadiks üles. Seeford ei olnud 3. klassis enam ühtki jakslast, wenelasi oli ainult tolm.

„Wõit on wäga juur“, kirjutab J. Järw „Wirulases“: „Olgu jee kottuhoidmine ja ühendus oma wõiduga ka teistele linnadele eestujaks ja õpetujaks.“

Eestweddajateks olid Th. Jakobson ja dr. H. Kofenthal. Nead mehed tegid tolmada klassi walimiste juhtimiseks palju tööd, nägid palju waewa. Th. Jakobson telegrafeeris wõidust kohe ka teistesse linnadesse.

Peats Eesti-Wene jaostonnal ka teise klassi walimistel, 2. detsembril, wähegi wõitu olema, jiiis oleks hääle-enamus täiesti walitawas wolifogus meie täes.

Soowime jüdamest, et ka teistes linnades ja kõigis meie maa asjus lugu nii mõnujasti lähaks, nagu jee räägitawas asjus jündinud.“

Rahjuss ei täifunud „Wirulase“ loofus. Teise klassi walimistest wõttis ofa 316 walijat (walijaid oli 356) ja jaksja eratonnale anti 253 häält, waliti kõik nende kandidaadid, 24 meest.

Esimises klassis wõttis 88 walijast walimistest ofa 66 ja walijid muidugi 24 jakslast wolifogusse.

Saffa lehed nimetajid tolmada klassi

wolinikke „rahmuslasteks“ (natsjonalistidest) ja teisi „edumeelseteks“ ehk, nagu „Wirulane“ kirjutab, „edasi-püüdlasteks“.

Näa wene leht kirjutas Tallinna walimistest ja tähendas, et tolmada klassi wolinite hulgas on palju neid, kes ostawad ainult eesti keelt.

Nue wolifogu esimene koosolek oli 18. detsembril. Saffa wolinitud wanutafi wanal wiijil jaksja teeles, kuid eesti wolinite nõudel wannutafi eestlasi eesti teeles. Linnapeaks waliti parun Maydel.

Järgmised neli aastat lätsid endist wiiji, eestlased olid vähemuses, kuid tegid tarbetorral opofitsooni ja tule-tajid jakslastele alafasa meele oma olemasolu.

1889. a. walimistel muudeti linna-walimise jeadust. „Piteraadid“ taotajid walimisõiguse. Eriti jödis nende walimisõiguse wastu kuberner Schahowskoi. Ta efines jelles asjas mitme pitema ettefandega jifeministrite, jeeletades, et literaadid lähewad wolifogusse ainult poliitikat tegema ja ei tunne huwi linna majanduslife asjade wastu. 1878. a. olnud Tallinna linna wolifogus 15 literaati, 1882. a. 17 ja 1886. a. 15 literaati. Ka linnawalitjuse walitud neid.

Schahowskoi püüetel oli tulemusi, linna jeadust muudeti ja jelle tagajärjel ei pääsnud 1889. a. walimistel ka dr. H. Kofenthal ja A. Tshumikow enam linnawolifogusse, kuid tolmadas klassis jaid wolinite kohad endijelt eestlaste tähte.

1893. a. muudeti uuesti linna walimise jeadust, taotati kolmeklassiline jüsteem. Tallinnas jagati walijad 6 jaostonda. Eestlaste wõiduwõimalused kaswajid, kuid oli veel waja aastaid täis pingutawat tööd. Oli waja R. Pääsi ja „Seataja“ ning teisi uuema aja tegureid, et jõuda 1904. a. lõplikule wõidule.

Lõpp.

Ärisildid kaasaegses ja wanas Tallinnas

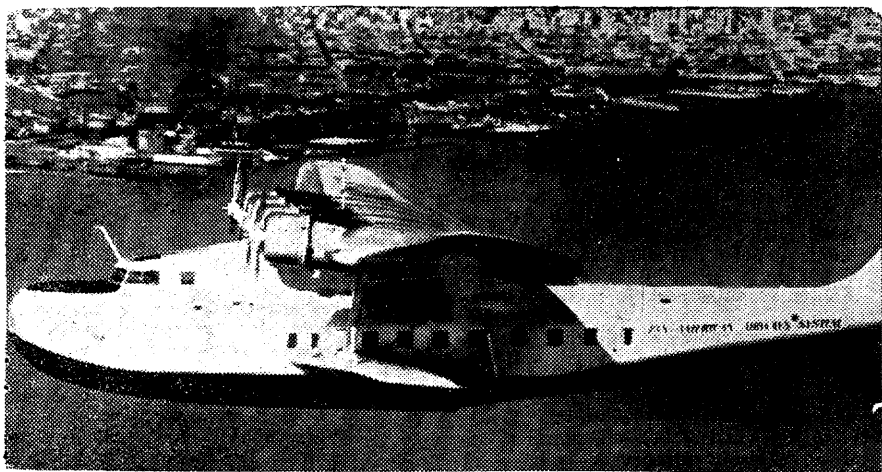
Salutades mööda Tallinna wanalinna tänamaid ning jäljides tähelepanelikult firewaid äride ja ajutuste ref-laamjile ja plafateid, jatab jee ka kõige pealiskaudsemale waasleiale taunis rõhuma mulje. Mitte ainuüksi pole mööduandew äride rohke arv wanalinnas (praeguses jüdalinnas), millest tingitud ka pingne õhkond ref-laami alal, waid kurwastamise peamijeks põhjuseks on maifsetu ref-laam ije.

Arhitektoonilijelt huwitawad ja omapärad ehitused on alumiste fordade forgujes kuhjatud üle firewate maalitud plettjiltidega, mis katawad jageli ehituste huwitawamaid ofi. Kuigi jiiin on juba hafatud teostama jundmäärustega mõnejuguseid kiffendusi, on jee jisti alles algus. Waljemalt kui seni tuleks walwata uute ref-laamjiltide ajefitust huwitawamaid ofi. Kuigi jiiin on juba hafatud teostama jundmäärustega mõnejuguseid kiffendusi, on jee jisti alles algus. Waljemalt kui seni tuleks walwata uute ref-laamjiltide ajefitust huwitawamaid ofi. Kuigi jiiin on juba hafatud teostama jundmäärustega mõnejuguseid kiffendusi, on jee jisti alles algus. Waljemalt kui seni tuleks walwata uute ref-laamjiltide ajefitust huwitawamaid ofi.

Paratamatult fertib kohe päewatorale kiffimus: kuidas oli jiiis lugu ref-laamjiltidega Tallinnas warematel aegadel? Millised nead olid, kes neid jaksajid ja kas on neid jiiilunud veel tänapäewani? Sellele annab kõige ofjefohesema wastuse ringfäit wanalinnas, mis ijeenejst pole kuigi rõdmustaw, jeeft tõesti wähe on neid ref-laamjiltide, mis teeniwad veel tänapäewal mine-wituftraditfioone. Üks kõige elujõulijemaid nende hulgast on kullatud, krooniga taunistatud fringel — pagari-rite embleem ja ühklasi ka ref-laam. Nead tohtame pea iga pagariäri ufje kohal, kus nad on riputatud raudwarda ofa. Teafawaid erinemusi on fringleid ehtiwate kroonide juures. Tarwalijelt on jelleks aadikroon, ilma et jeealjuures oleks täpset heraldilist ijeloomu jikmas peetud. Leidub muid ka üffikuid fringleid, kus krooni ajemele on paigutatud tats wastamisi ajetatud löwi. See motifiw on pärit pagariameti piffati tujufelt. Tänapäewa pagariärides ei teh-ta terawat wahet — kuid waremalt oli

üks „lihtne pagar“ („Fast und Weiss Bäcker“). tuna teine kuulus „peene-masse“ (n. n. „Loos und Kuchen Bäcker“) hulka. Arwatawasti jellest on tingitud ka erinemused wanemate pagariite ref-laamfringlite juures. Ilmelt õige omapärast ref-laamjilti kujutab „Weiss und Fast Bäcker“ jellidestodu („Gefellen Herberge“) ufjel ajunud ple-tile maalitud jilt 1846. aastast, mis ajub praegu Eestimaa Kirjanduse Ühingu Muuseumis (= E. R. A. Muuseum). Tehnilijelt taunis manne-tu, pafub ta jee wastu huwi oma jüm-boolifaga, kus ei puundu ijeigi timplajad. Kringlil olew kroon oma kujult püüab jäljendada Roffi riigikrooni.

Rohketest endistest kiffitööliste aladeft on pagariid jiiitunud oma pofitsooni muutunud eluforraldujes kõige taue-mini jiiilitada. Wastawalt jellele, kuidas üks wõi teine kiffitööstuslik ala on kottu tõmbunud wõi kadunud, on järt-järgult jilmapiirilt kadunud ka wastawate kiffitööliste ref-laamjiltid. Mõned üffikud neist on omal ajal kogutud muu-seumidesse ning nead wõiwad anda jellest ettefufutufe. E. R. A. Muuseumis ajub kingjepasjellide tod jilt. Kahe tugewa raudrõngaga on riputatud jee-nale finnitatud raudwarda külge nelja-kandiline plett jilt, mis kolmelt kiffelt taunistatud jepa poolt walmistatud taotud rauast ilustustega. Sildile on maalitud jiiirjastab ja aastaarw „1877“. Silbi jaksakeelne tekst on maa-ilmaõija ajal üle wärmitud. Rauast ilustused on aga tähtlematult wane-mad kui pealemaalitud aastaarw. Sää-rane jilt, kuigi antud forral jiiilijelt mitte kingjepasjilt, on jiiisti tüüpiline Tallinna kiffitöölife jilt. Kuna jee rip-pus lahtijelt rõngastel jee-nale finnitatud raudwarda küljes, jiiis tugewa tuule puhul wõis ka fergesfi alla tuffuda — kuid mis veel omapärajem — tekitada „kriufumaf muusikat“, mis eriti müstififets kujunes õffeti. Ref-laamjiltide ja tuulelippude „kriufum muusika“ leiab wanemates Tallinna elu-olu kirjeldus-tes õige jageli mainimast. (Järgneb.



Prantsuse uusim õhuhüglane. Suurriigid wallutawad ükskõige mõidu kaugeid randu.

Moodustamisel omawalitsuste kutselkodade esinduskogu

Kodade tegevus lähendatakse seadusandlikele asutustele

Raubandus-koostustest poolt on koostatud juhatuskiri kutselkodade koostöö arendamiseks. See juhatuskiri näeb ette kutseliste omawalitsuste esinduskogu moodustamise, kuhu iga koda valib ühe esindaja ja asemiku. Mainitud esitust on saadetud kodade kutsumisele ja seisuhoja avaldamisele.

Esinduskogu moodustamise peamiseks eesmärgiks on tihedama koostöö loomine seadusandlike asutustele — riigi- ja omavalitsusvõimude vahel. Esinduskogul on kavatsetud, nagu jee nähtub Raubandus-koostustest poolt koostatud kavadest, nõutada vastavalt ajutiselt avaldatavalt seadust ja määrust, mis ossejelt puudutavad üht või teist koda, vastavate seaduste ärakirju. Sellega tahetakse anda omavalitsustele kutselkodadele võimalus tutvuda

seaduste ja määrustega juba enne nende avaldamist ja tehtima hakkamist, mis võimaldab kodadele avaldada oma seisukohti ühes või teises küsimuses. See oleks tunduvalt soodustaks uue põhiseaduse raatsionaalsemaks elluviimiseks, milles tajastustid rahva mitmekuuste kutseliste avaldused ja seisuhojad. Ühtlasi avaneks kutselise esinduskogu loomisega võimalus kodade osavõttuks seadusandlikest fookst lähedastelt, kui jee toimus seni, mis annab kodadele oma valijastondade ees ka tunduvalt suuremat taalu.

Praegu on Raubandus-koostustest poolt koostatud eialgne kava arutusele ka Majajamane tojas, kus selle kohta lähem seisuhoht avaldatakse aruandest juba täna sel juhatusse koosolekul.

Tuleõnnetused Tallinnas 1937. aastal

Tallinnas juhtus möödunud aastal 3 suuremat, 8 keskmiist ja 80 väikest kahjutult, peale selle 21 tahmapõlemist. Suuremad kahjutuled olid: 3. aprillil Koplis — Bekkeri asunduses, 9. juunil Rauba tänaval, Johanson puutõustuses, ja 2. septembril mõraste restoran „Grand'is“, Kopli tän. Kahe viimase kahjutule kustutamiseks hälitati ka kogu wabatahtlik tulekorje.

Keskmiist kahjutuled olid: 10. jaan. Wene-Balti asunduses, 19. meabr. Paulupeo tänaval, 6. apr. Kesk-Kalamaja t., 9. mail Soo tän., 31. juulil Narva mnt., 26. sept. Bekkeri aj. Koplis, 19. nov. Wana-Kalamaja t. ja 6. detsembril Kappeli tän.

Kahjutule puhkemise põhjusteks oli: kuritahtlik süütamine 1, iselüftimine 4, jämeded ja leet 5, tahmapõlemine 21, korratud tuleajemed ja korfnad 4, ehitustehnilised puudused 2, puudulit

järewalwe kütmiel 11, liigkütmine 10, gaasi- ja keemiliste ainete plahwatuse või iselüftimine 6, tubatajuisestamine 5, lampide ja priimuste plahwatused 3, hooletus palawa tuhaga ja sütega ümberkäimisel 9, muud hooletused 10, elektrivool 5, teadmata põhjustel 15 korral.

Tulest rikuti osaliselt vähemal või suuremal määral 42 puumaja, 21 tiwimaja, 2 segamaja. Häwis tules 2 maja, kus oli 2 kahetoalist korterit. Ühel tuleõnnetusel jai üks inimene wingu läbi surma.

Suurem osa kahjutulesid kustutati linna tulekorje auto- ja weepriisi ju-gadega, 26 korral kasutati hüdroplu. Gult wäisfemaid kahjutulesid kustutati koduste abinõudega juba ennem tulekorje kohalejõudmisel. Keskmiiste ja suuremate kahjutulede kustutamiseks mõt-sid osa ka wabatahtliku tulekorje walwemeestonnad.

Mootorõidukite arw Eestis läinud aastal

Liikwelowate mootorõidukite arw Eestis suureneb järjelt, jõudes 31. detl. 1937 7385-le e. a. 5999-ile, mis on 23,1% suurem.

Õiduaufode arw moodustab 52,4% jõuwanrite üldarwust, mis kaswas 31. 12. 36 2425-ile 2753-le; 31. 12. 37 juurdefajw seega 328 ehk 13,5% e. a. 16,3% wastu. Siiklitus kasutules olewate õiduaufode arw suurenes 14,2%, üüriaufode arw — 5,0%. Üüriaufod moodustawad 1/4 õiduaufode üldarwust. Eigi poole õiduaufode alu-paigaks on Tallinn, kus õiduaufode arw suurenes 31,8%. Üle 30,0% kuu-lis õiduaufode arw weel Järwa- ja Pärnumaal; üle 20,0% — Saare-, Tartu-, Harju- ja Wõrumaal. Uusi, kuni 1000 km. sõitnud, õiduaufosid tuli liikwetele 1937. a. jookul 474, millest esikohal on firma Opel 77 autoga, Ford — 68 ja Renault — 42. Alde tuli au-tosid 51 firmalt. Uuesti õiduaufodest tuli liikwetele apr. 24,3%, mais —

18,6% ja juunis — 17,1% üldarwust. Woeaufosid oli 31. 12. 37 2124 e. a. 1734 wastu, juurdefajw seega 390 õidukit ehk 22,5% e. a. 20,5% wastu. Woeaufode juurdefaswust langeb 1/3 Tallinnale, kus woeaufode arw 1. 12. 37 oli 19,7% suurem m. a. jama aja arwust. Suurim oli aga woeaufode juurdefajw Walga- ja Wõrumaal, eimeles 56,7%, teises — 53,2%. Tähelepanewalt suurenes woeaufode arw weel Saaremaal 32%, Harju- — 27,9%, Järwa- — 27,8% ja Tartu- — 26,5% wõrrelde e. a. 36,1% woeaufode üldarwust on asufohaks Tallinn, 9,9% ajub Pärnumaal, 8,1% Tartus, mujal vähem. Uusi woeaufosid tuli 1937. a. jookul liikwetele 505, millest on esikohal firma Chevrolet 93 autoga ehk 18,4% ja Bedford — 53 autoga ehk 10,5% üldarwust. Alde tuli uusi, kuni 1000 km. sõitnud woeaufosid, 1937. a. jookul liikwetele 40 firmalt.

Kuidas ehitada elamusse gaasikaitse warjendit

Peamised toimingud warjendiruumi sissejadamisel oleksid järgmised:

1) Loe kindlustamine tuge-de abil, mis tuleb kõne alla suuremates ühiswarjendites, mille lagi mõib sisse langeda hoonetade kofu-warjemise korral. Tuge-de ajelamine nõuab asjatundlikkust, sest wõhiklikult ajetatud tuge-de läbi mõib kergesti saawutada wastupidist.

2) Uste tihendamine sõja-gaasi sissepääsu wastu: kõi augud, praod ja muud ebatihedused seina ja lengi wahel tuleb kinni toppida for-matud taffudega või kinni määrida kimpiga või kipsiga. Ühjeram tuleb lengiga liitumiskohtadelt üle lüüa õli-tatud wildi või kummiribadega ja uks tuleb warustada jeeftpoolst tiikuletis-tega, mis võimaldab uft õige tihedalt wastu piitu tõmmata. Uks tuleb hoo-lega pahteldada ja üle wärwida õli-wärwiga. Lukuaukude tuleb kas kinni toppida või warustada õhufindlate klappidega. Kui wälisukse wiib offe warjendiruumi, siis on soowitaw õhu-tallalefungi korral selle ette ajetada plankudest ja liiwatoffidest tehtud kait-sesein.

3) Akende tihendamine sõ-jagaasi sissepääsu wastu: kõi praod ja augud tuleb hoolega kinni toppida, ruundud tuleb uuesti tiftida, mõrane-nud ja paigatud ruundud fermete wastu ümber wahetada. Aknaraamid tuleb pahteldada ja õliwärviga üle wärwida. Aknaraami ja -lengi wahed tuleb kinni toppida ja tiheda, mitme-kordse paberiga üle kleepida. Kaitseks purunemise wastu plahwatuse surwe mõjul tuleb kleepida ruutudele risa-misi ja ääri mõõda umbes ühe senti-meetri laiusest paberiribad.

Parema tihenduse ja purunemis-kindluse saawutamiseks on soowitaw walmistada akendele laudkildid. Kildid teha kse punnitud laudadest, pahtel-datasse ja kaetatse õliwärviga ja wastu aknaraami minewatele fiiblaärtele lüüatse wildiribad. Kild kinnitatakse kruwidega silemise aknaraami külge.

VANNUT. MAAMÕÖTJA

B. Lunin

Vastuvõtt kl. 8—6. Dunkri 4—3.

TELEFON 429-09

Keldris ajessewa warjendi wälisat-naid kaitstasse plahwatuse surwe ja pommikildude wastu liiwatoffide või liiwatassi abil.

4) Warjendiruumi silemu-se tihendamine: laudpõrandates olewad praod topitakse kinni või lüüakse kinni õhufeste laudliistudega, mis on kaetud jeeftpoolst liimiga; põ-randad pahteldatasse ja kaetatse õli-wärviga. Kivipõrandad parandatakse sementseguga. Põrandaliistud wõe-tasse lahti ja lüüakse uuesti kohale wiilthindusega.

Seinte ja lae lagunenud trohw tuleb parandada. Seinad on soowitaw katta kolmweerand kõrguleni õliwä-rwiga, kuna ülemine weerand ja lagi

weel esile jee puudus, et õhufindlalt ti-hendatud ruumis hingamisõhuliktu õhu tagawara on piiratud. õhufun-mendamise sissejead ehitamine, mille juures wälisõht imefasse wentialaatori või lõõtsa abil läbi eriti selleks wal-mistatud gaasiturna warjendisse, ei jaa mõnel juhul rahalistel põhjustel tulla kõne alla, nii soowitaw kui ka ei oleks jarnase sissejead muretlamine.

Tapeeti & seinapappi



26 Tallinnas, Tartu mnt. 26

Kontr. 304-54. Asut. 1910. a.

Äri avatud kella 9—5

Müük suurel ja väikesel arwul

Kuid igatahes pole ka tõenäone, et õhufallalefung testats pidewalt mitu tundi. Ühikute rünnatute wahel peaks olema vähemalt mõnejugude wah-eajad, mille kestel on võimalik tuulu-tada warjendiruume. Kahets kuni kol-meks tunniks jattumat wärste õhu tagawara tuleks pidada eialgu külla-dajeks. Kui arwestada õhufarwidu-jeks iga jeeswiibija kofta 1 m³ fun-nis, siis peaks olema warjendiruumi õhumahutuwus 2—3 korda suurem kui inimeste mahutuwuse lubatav ülem-määr. Tähendatud õhuhulgast jattub küll waid sel juhul, kui jeesoliwad kii-tuwad rahulikult ja ei tee füüsilist tõõd. Keelatud on suitsetada ja põletada lahtist tuld. õhu-uunduse seadmega warustatud ruumides mõib leppida ühefanteefriilise õhumahutuwusega iga jeeswiibija kofta.

õhu-uunduse seadme suur tähtsus warjendis olgu eriti toonitatu. Kää-kimata sellest, et niijuguse seadmega warustatud ruumi on lubatud mahu-tada 2—3 korda rohkem inimesi, fakis-tab wentialaatori tõõtamise tagajärjel ruumis tekkw wäike ülirohht mürgita-tud wälisõhu sissepääsu läbi wäikeste, nägematu ebatiheduste, millijele ka kõige hoolikama tihenduse juures itka alles jääb; peale selle on õhuwahetu-jega ruumis õhuniisustus ja õhutempe-raatuur palju mõõdukamad ja igaugu-jed lõhnad eemaldatasse samuti suurel osalt. Suuremais ühiswarjendites tu-leb pidada õhu-uunduse seadme ole-masolu paratamatult tarwilikuks. (Särgneb).

Meie kultuurfilmiist

Wabartiigi 20. aastapäew möõdus üle maa suure pidulikusega, eriti Tal-linnas, kus korraldati juur paraad, aktusi, tulewärke ja kus ka kaupluste aknad olid eriti hästi deforeeritud. Ei pääsenud rahwamurruist läbi paraadi nägema. Minu uudishimu oli aga eri-ti juur, kui selgus, et juba järgmisel õhtul kinodes näidatasse meie kultuur-filmi produktina meie juurt paraadi. Tõttasin kinno. Minu pettumus oli aga eriti walus: meie wabartiigi 20. aasta-päewa juurpidustustest nägin waid ühikuid segaseid ja nigelaid fragmente. Mleswõte udune ja hall, kuigi paraadi-päew oli eriti selge. Ei midagi masiide pidustemistest, ületuhjatud tänavailt, waga huwitawast õiest tulewärgist... Misparaf? Filmiaparaat peab olema ju hea. Kus on wiga? On ilmne, et selle meie juurpäewa juhtes tehnilised filmimehed pole seisnud oma kõrgusel. Kuidas siin wiga parandada? Et wiga on olemas, jee ei jaa tulla waidluse al-la. Ei, nii tõruda ei kofti!

S. P.

SOKOLAAD

Diplomaat

KAWE

lubjatasse. Lubjatud pind imeb ene-sesse rohkesti niiskust, mida eralub üsna juurel määral inimeste jeeswiibimisel õhufindlalt juletud warjendi-ruumis.

Kõik ahjude, wentialatsiooni- ja muud awad, samuti ka igasuguste juhtmete läbi seina wiimise kohad tuleb hoolega kinni määrida.

Celpool kirjeldatud wiisil sissejead ruumi warjendina kasutamisel fertib

Turuteateid

Tallinna turg
5. märtsil

Liha.

Sead tervelt 75—80; sealiha kiloviisi 85—110; seapead-jalad 65; singid, suitsu 180—200; ploomirasv 120—125; sulatatud rasv 135—140; loomaliha veer. 38—55; loomal. kg-viisi 55—95; vasikal. tervelt 55—80; vasikal. kg-viisi 45—90; lambad, tervelt 60—70; lambal. kg-viisi 75—100; soolatud sealiha 90—110 s. kg.

Piimasaadused.

Taluvõi (kõõgl) 165—190; lauavõi 200—210; hapukoor 110—120; kohupiim 30—40; juust sordi järgi 80—165 s. kg.

Tapetud linnud.

Tapetud kanad tk. 100—225; kodupardi 250—350; haned 130—150 s. kg.

Kalad.

Värsked räimed 25—28; latikad 30—60 lõhed 225—350; kohad 50—90; angerjad 200—300; ahvenad 20—50 haugid 40—60 siiad 60—90 s.

Suitsukalad.

Angerjad 250—400; lõhed 700—1000; ahvenad 100—110; vimmad 140—150; haugid 150; siiad 150—250; räime kümme 8—12 senti.

Teisi turusaadusi.

Mesi kl. 180—190; kanamunad paar 11—15; sidrunid tk. 7—12; seeden kg. 40—160 s.

Puuvili.

Õunad 20—100; jõhvika 30 s. kg.; apelsinid 12—25 s. tükk.

Juur- ja aiavili.

Värsked kapsad 10—12; kartulid 5—7; peedid 12—15; porgandid 10—15; kaalikad 10—12; hapukapsad 12—25; sibulad 30—35 s. kg.

Jahu ja teravili.

Saiajahu 28—48; odrajahu 34—35; odratangud 30—40; kruubid 35—45; kaeratangud 40; kaerajahu 25—26; rukkijahu 20; rukkiterad 18—21; odraterad 18—20; kaeraterad 15—18; herned 30—40; läätsad 35—40; oad 40—45; manna 45—50 s. kg.

Raadio

Laupäeval, 5. märtsil. 7.00 äratusmäng. Võimlemine. 7.20 päevauudised. 7.25 hommikukontsert heliplaadidelt. 8. 15 hommikupalvus. 8.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: kuulsaid lauljaid — L. Tibbett. 9.00 perenaiste. Turuteated. 10.55 reklaam ja teated. 11.00 lastetund. „Karu ja habemaja“ ja, ainetel kuuldemänguks seadnud G. Helbema. 11.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: helipl. 11.50 dr. H. Lill: Imiku toimetised. 12.10 soovikontsert lauludest. 12.40 päevauudised. 12.50 õige aeg. Teated. Saatekava. 19.05 jazzmuusika

reklaam. 17.05 noorteles „Kapten Grandi lapsed“ I. kuuldepilet J. Verne'i romaani järel. 17.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: helipl. 17.50 J. Rebane: ratsionaliseerimine. 18.10 puhkpillimuusika. (Heliplaadid). 18.40 päevauudised. 19.00 õige aeg. Teated. Saatekava ülevaade. 19.10 laupäeva õhtul tantsuga... „Lõbusad villed“ mängivad vanu tantsulugusid. 19.50 rüütelalõpmuusika. RR orkester. 21.00 lõbus laupäevaõhtu. Suur kirev saade. 22.00 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.20—24.00 ajaviite- ja tantsumuusika J. Pori orkester „Estonia“ valgest kaalist ja helipl. 17.05 äratusmäng. Võimlemine. 8.50 V. Roots: Kartul loomasöödana. 9.10 põllumajanduslikud teated 9.15 hommikukontsert. 9.55 Türi: jumalateenistus Jaani kirikust, Tallinn ja Tartu: jumalateenistus Niguliste kirikust (saksa keeles). 12.00 kammermuusika. R. Palm (viul) ja Tekla Koch (klaver). 12.25 „Linnulaul“ — H. Adamsoni luuletusi H. Laurilt. 12.35 aariaid ja süite. 13.20 rännud laia maailma. 13.45—15.00 lõunamuusika. Tallinna politseiorkester. 16.50 teated ja reklaam. 17.00 lõheteksti vahaharidustööks. H. Kompus: kuidas kaunistada kultuurorganisatsioonide ruume. 17.20 klaverimuusika. Esinevad prof. T. Lemba õpilased. 17.50 seletus järgneva saate kohta. 18.00 IV maailmakontsert Korraldaja Austraalia riigi ringhääling. 18.30 lugemistund. J. Tõnopa loeb A. Jakobsoni romaani „Oktoobrikuul“. 19.00 õige aeg. Teated. Saatekava. 19.05 vana tantsumuusikat. 19.45 G. Ränk: Eesti talu ehituskultuur ja selle suhted naaberlatega. 20.05 ajaviitemuusika. RR orkester. 21.15 „Lööklaul“, G. Helbema kuuldemäng. 22.00 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.20—23.00 tantsumuusika „Glorias“ — K. Strobeli orkester.

Esmaspäeval, 6. märtsil. 8.30 äratusmäng. Võimlemine. 8.50 V. Roots: Kartul loomasöödana. 9.10 põllumajanduslikud teated 9.15 hommikukontsert. 9.55 Türi: jumalateenistus Jaani kirikust, Tallinn ja Tartu: jumalateenistus Niguliste kirikust (saksa keeles). 12.00 kammermuusika. R. Palm (viul) ja Tekla Koch (klaver). 12.25 „Linnulaul“ — H. Adamsoni luuletusi H. Laurilt. 12.35 aariaid ja süite. 13.20 rännud laia maailma. 13.45—15.00 lõunamuusika. Tallinna politseiorkester. 16.50 teated ja reklaam. 17.00 lõheteksti vahaharidustööks. H. Kompus: kuidas kaunistada kultuurorganisatsioonide ruume. 17.20 klaverimuusika. Esinevad prof. T. Lemba õpilased. 17.50 seletus järgneva saate kohta. 18.00 IV maailmakontsert Korraldaja Austraalia riigi ringhääling. 18.30 lugemistund. J. Tõnopa loeb A. Jakobsoni romaani „Oktoobrikuul“. 19.00 õige aeg. Teated. Saatekava. 19.05 vana tantsumuusikat. 19.45 G. Ränk: Eesti talu ehituskultuur ja selle suhted naaberlatega. 20.05 ajaviitemuusika. RR orkester. 21.15 „Lööklaul“, G. Helbema kuuldemäng. 22.00 õige aeg. Päevauudised ja sporditeated. 22.20—23.00 tantsumuusika „Glorias“ — K. Strobeli orkester.

Esmaspäeval, 7. märtsil. 7.00 äratusmäng. Võimlemine. 7.20 päevauudised. 7.25 hommikukontsert. 8.10 hommikupalvus. 8.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: Alfredo orkester mängib. 9.00 Tallinn ja Türi: Turuteated. 10.55 teated ja reklaam. 11.05 inglise keel algajatele — mag. J. Silvet. 17.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: helipl. 17.50 perenaiste A. Remmel: Mõtted kaunist kodust. 18.10 kohvikumuusika „Kultasest“ 18.40 päevauudised. 19.00 õige aeg. Teated. Saatekava. 19.05 Hispaania viise kitaril. 19.25 Gounod ning tema ooper „Romeo ja Julia“. 19.35 „Romeo ja Julia“ Gounod ooper 4 vaatuses („Estonia“ teatrist). Vaheaegadel: 20.20—20.40 raadiovestlus — ins. F. Olbrei. 21.20—21.35 A. Keller: Miks korraldame omakultuuripäevi. 21.55—22.15 õige aeg. Päevauudised.

Teisipäeval, 8. märtsil. 7.00 äratusmäng. Võimlemine. 7.20 päevauudised. 7.25 hommikukontsert. 8.10 hommikupalvus. 8.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: kuulsaid lauljaid — L. Tibbett. 9.00 perenaiste. Turuteated. 10.55 reklaam ja teated. 11.00 lastetund. „Karu ja habemaja“ ja, ainetel kuuldemänguks seadnud G. Helbema. 11.35 Türi: jääteade ja helipl. Tallinn ja Tartu: helipl. 11.50 dr. H. Lill: Imiku toimetised. 12.10 soovikontsert lauludest. 12.40 päevauudised. 12.50 õige aeg. Teated. Saatekava. 19.05 jazzmuusika

Rahvas punase laua ees

... pidas ennast minu suhtes
upsakalt...

Kornelius Lepp on tõstnud Olga Oja vastu süüdistuse ühe sörmuse ja taskulambi omastamises. Asjade koguväärtuse on Lepp hinnanud 7 kroonile. Kohtunik Lepale: Kas olete karistatud? Lepp: Jah! Kohtunik: Mille eest ja millise karistusega?

Lepp: Vangirooduga valeraha tegemise eest. Edasi seletab Lepp, et ühel õhtul Oja, olles tema korteris, võtnud sörmuse ja lambi, lubades need järgmisel päeval tagasi tuua, kuid pole toonud. Juhuslikult tänaval Oja kohates viimane öelnud: „Sörmus läks mustaks, viskasin prügikasti. Lamp alles, selle saad kätte.“

Kohtunik: Mis selle sörmuse väärtus on? Lepp: Ei tea. Suurt väärtust tal igatahes ei olnud.

Kohtunik: Kas teie ei ole Ojaga ühes korteris elanud?

Lepp: Ei ole. Olen teda küll mitmel korral oma korterist välja visanud, kuna ta seal joobnuna lärmitses.

Oja: Miks me ei elanud? Elasime ju. Sa tahtsid mind tagasi, aga ma ei läinud. Ta peksis mind. Ajas mind tänavale raha teenima.

Kohtunik: Kui asjade väärtus nii väike, ne, miks siis süüdistuse tõstsite?

Lepp: Väärtus oli küll väike, aga süüdistuse tõstsin sellepärast, et Oja pidas ennast minu suhtes upsakalt ülal.

Kohtunik mõistis Olga Oja, kes 23-aastane ja seni kohtu poolt karistamata, õigeks.

F. Veebel (klaver), A. Piht (kontrabass) ja K. Strobel (löökpriistad). 19.35 eesti keel — R. Kress. 20.00 ajaviitekontsert. Eesti mandolinite klubi orkester. 20.55 aiandusnõuanne. 21.10 viiulisoosid. 21.40 aktuaalne kümminut. 21.50 kirjanduslikud uudised. 22.00 õige aeg. Päevauudised. 22.10—23.00 instrumentaalkontsert (20). 23.00—23.10 esperantokeelne nädalakroonika.

Kolmapäeval, 9. märtsil. 8.30 äratusmäng. Beethoven: Kõik täevad laulvad — EMO segakoor. Võimlemine. 8.50 hommikukontsert. 9.55 Tallinn ja Türi: jumalateenistus piiskoplikust Toomkirikust. 10.00 Tartu: jumalateenistus Ülikooli kirikust. 12.00 sümfooniakontsert 13.15 „Gerdruta Carponai“. A. Kallase novell — Meeta Luts. 13.45—15.00 lõunamuusika. RR kvintett. 16.30 vaimulik kontsert Artur Kappi heli- (Piiskoplikust Toomkirikust). 17.30 „Puhtast südamest“, Louis Burlandti filsoofil. miniatüüre — K. Ader. 17.45 meloodiaid. 17.55 Tallinna õhtukoguduse jumalateenistus Toomkirikust. 19.00 õige aeg. Teated. Saatekava. 19.05 „Nebukadnetser“, J. Jürgensoni oratoorium. 20.55 lastevanemate veerandtund. Mag. theol. K. Tiit: Lastes usulise kasvatus. 21.10 Vaimu maailma lüütel. Villem Reiman, tema elu ja töö. 22.00 õige aeg. Päevauudised. 22.10—23.00 õhtumuusika. 30ipmf—ijifee?d76 -1f1no81ffla ven

Jõi sidrunisoodat ja varastas.

August Virk oli 22. novembril l. a. annud koti, milles olid tööriistad ja riided, hoiule Vene turul asetseva omnibuse-jaama kioskipidaja kätte. Kui Virk järgmisel päeval oma koti järele läks, selgus, et see oli varastatud. Virgu kahju oli 67 kr. Vargaks osutus Nikitov Orlov. Viimane võeti vastutusele ja asi oli 2. jsk. kohtuniku juures arutusel. Orlov ise kohtusse ei ilmunud, kuid oli kirja saatnud, milles seletas, et ei mäleta asjast midagi, kuna olnud joobnud.

Tunnistajana ülekuulatud kioskipidaja abikaasa seletas, et üks tundmatu mees ostnud pudeli sidrunisoodat, mille ära joonud. Sellejärele see mees tõstnud Virgale kuuluvat koti välja ooteruumi pingi peale. Tunnistaja arvanud, et see ongi koti omanik, kes hoiupileti andis tema mehe, kioskipidaja kätte, kes tol momendil ise kioskis viibis. Koti tõstjale ilmunud abikaasa teine mees, kellega koos kott ära viidi. Nädalapäevad hiljem ilmunud sama mees jällegi trammijaama, joonud pudeli sidrunisoodat ja tahtnud jällegi üht pakki ära näpata. Tunnistaja aga tunnud mehe ära ja pidanud teda silmas ning annud viimaks politsei kätte. Politseis osutus mees Orloviks.

Jaoskonnakohtunik mõistis Orlovi tagaseltja neljaks kuuks vangimajja.

Manuela del Rio tantsudeõhtu

Reifnädalal fantjis „Estonias“ hispaania tantsijafar Manuela del Rio, fusjuures õhtut õnnelikult aitasid täita klameril mänguga J. Alfonso ja gitaril J. Rota.

Manuela del Rio omab tantsijafari jümpaafseid eeldusi. Kogu õhtu ta aga tantsis hispaania tansse, lähedes kodumaa rahvatantsudest, mis seetõttu ahvardas jääda monotoonseteks, paffudes peamist huvi vii näide — tuidas rahvatansse võib külladajele eduga tantsida ta laval. Silmapilgul, mil meie rahvatansjude kujukimus päris aktuaalne, jee õhtu oli küllalt õpetlik ja optimistlikult häälestas ta meie oma rahvatansjude juhtes.

Purustati juurim raudteefid. Et

tafistada Jaapani sõjavägede edajiliikumist, purustasid hiinlased Peking-Sanfou raudteefilla, mis viib üle Rolalaje jõe ja mille pikkus on 5 kilomeetrit.

Mäljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts.

Wastutaw toimetaja: A. N i r l.

Töötõimised

Majahoidja-kohta

palub karske keskealine abielupaar, tunneb remonttööd ja omab isiklikud soovitudused. Kirj. slt. „3/1230“.

Korralik abielupaar soovib

majahoidja-kohta,

teeb remonttööd maja juures. Teat. slt. „Kojamees“.

Korteriotsimised

Kolmeliikmeline perekond vajab 3—4-toalist

korterit,

soovitav ühes vann- ja teenijatoga. Nüüd kohe ehk 12. märtsini.

Teatada telef. 450-48 kella 10—6-ni, 484-08 kella 2—10 peale l. ehk Vene tän. 1—22.

Vajatakse 3—5-toalist

korterit

kuni 60 krooni kuus. Teat. slt. „17“.

Vajatakse

1 tuba
ja köök

ehk 2 tuba. Teat. saata slt. „7“.

Korteriipakkumised

Küside Israeli 21—1. Tuba köögi ja II korral, elekter, vesi ja klosset kojas. S. Laagri 8—8. Tuba vaheseinaga I korral, elekter, vesi ja klosset kojas.

Tedre 10—1. Tuba pliidi ja esikuga I korral, elekter, vesi pesuköögis, klosset õues, üür 14 krooni.

Roheline aas 12—7, telefon 307-40. Erasissekäiguga möbl. tuba ära anda.

Lembitu 31—6. Tuba erasissekäiguga ära anda.

Graniidi 30—1-b. Ilma mööblita tuba ära anda.

Sambla 4-a—17, hoovim. Tuba välja üürida köögi tarvitamisega ja kütte ning valgustusega.

Jakobsoni 38—1. Toakaaslasteks võib tulla õpilase juure korralik noormees või õpilane kostiga või ilma.

Alberti 7—2. Väike korter välja üürida, näha kella 3—8 p. l.

Koidu 92—9. Kauplusruumid ära anda kaupluseks ehk tööstuseks.

Heina 16—2. 3. aknaga päikesep. keldrikorter ära anda majahoidjate eest korralikule abielupaarile.

R. Pindus

Potiseptarvete ladu, raua- ja plekitööstus. Tallinn, Pärnu mnt. 35. Telefon 456-97.

Valmistab:

kofereeritud ja siledaid plekkahje igas suuruses, elukorterite ja äriseo- jendamiseks ja maaleleiva- ahjudeks, praehjeks, vask- katlad, pliidi- ja igasugu rauduks, pliidi äärraudu, kulbiraudu, kaminaid jne,

Laos igasugu
ahju- ja pliidi-
materjalid:

ahjuportid, glasuuritud igas värvis ja lihtsad, mitmest tööstusest, šamot-kivid, telliskivid, ahjusavi, pliidi- platted, malm-ahjuksed, siibrid, restid jne.

Soodsad tingimused.

Prii 11—11. Tuba ära anda korralikule ametiskäijale preilile.

Narva m. 10—13, tagahoovis. Soe möbl. tuba ära anda kindlas teenistuses ja kainetele isikutele väikeses saksa perekonnas.

Sõrensi 10—3. Soovin kaasüürilist korral. ja kindla teenistusega naisterahvast. Näha p. kella 4 p. l.

Kanarbiku 2—5. Lähikäi- dav tuba ära anda korrali- kule mehele, või naisterah-

Hambaarst

Marta Poljak

Hamba- ja suuhaigused, kunsthambad.

Uus t. 20—7, telef. 441-73.

Vastuvõtmine kella 10—1 ja 1/2 5—7.

Majaomanikkude Seltsi liik- mete vastuvõtmine alanda- tud tariifiga.

vale, kellel omal voodi või diivan magamiseks.

Toomkuninga 21-a—5. Kaasüüriliseks võib tulla kindl. ametis meesterahvas.

Näha kella 5—7 õhtul.

Luise 28—5. Kaasüürili- seks võib tulla korral. isik.

Niine 13—6. Mööbliga tu- ba ära anda hoovimajas.

Raudtee 3—12. Kaasüü- ril. võib tulla 2 lihtsat vaik- seloomuga meester. omaette tuppa üksiku naister. juure.

Näha kella 6—10 õhtul.

Jakobi 18—1. Vajatakse kaasüürilist- naisterahvast 2-toalisse korterisse üksiku naisterahva juure. Näha p. kella 2 p.

Veerenni 6—10. Kaasüü- riliseks võib tulla kindlas teenistuses kaine meester.

Uus Kalamaja 19—33. Kaasüüriliseks võib tulla korralik ametiskäija mees- terahvas.

Koidu 85—11. Erasisse- käiguga, puhas päikesepool- ne tuba ära anda korral. ja vaikselt inimesele.

Toom Rüttili 5—1. Kaas- üüriliseks võib tulla korra- lik ametiskäija isik korrali- ku vanema naister. juure.

Kana 5—1. 2 tuba köögi ja esikuga poolkeldrikorral, elekter, vesi köögis, klosset korteris, vann korteris, üür 38 krooni. Soe, kuiv, vaik- ne, vastu päikest, elektri- pliit, ainult kindlapalgalisele.

Süda 7—5. Suur mööbli- ta või mööbliga tuba küt- te, valgustuse ja vanni tar- vitam., era sissekäik.

Kopli 38—7, telefon 439-74 kella 2—6. Mugav päikeseküllane tuba, kõigi mõnustustega, telefoni ja vanni tarvitamisega soliid härrale ära anda. Soovi korral ka pansion.

Gonsiori 1—5, sissekäik hoovimajast. Kaasüüriliseks võib tulla korralik kindlas teenistuses preili vanema naisterahva juure.

Uus Tatari 11—3. Nais- terahvas võib kaasüüriliseks tulla üksiku naister. juure, üür 5 krooni.

Endla 62-d—6, uues ma- jas. 2 tuba köögi ja esiku- ga II korral, elekter, vesi ja klosset korteris.

Lembitu 19. 3-toaline korter ilma vannitoata väl- ja üürida.

Pärnu m. 96—2. Suurus 81,3 ruutm. 3 tuba teeni- jatoa, köögi ja esikuga III korral, elekter, vesi ja klos- set korteris, vann korteris, soe ja külm vesi, üür 80 krooni.

Luha 8—12. Kaasüürili- seks võib tulla naisterahvas üksiku naister. juure.

Kasarmu 10—1. Mööblita tuba köögi tarvit. ära anda.

Heina 32—2. 2 tuba ja köök poolkeldrikorral, elek- ter, vesi ja klosset korteris.

Dreevingi 18—3 2 tuba ja köök I korral, petrol, ve- si pesuk., klosset hoovil. Väikesel inimesele.

Astri 17—2. Suurus 24 ruutm. Tuba köögi ja esi- kuga I korral, elekter, vesi ja klosset kojas, üür 22 kr.

Pärnu m. 38—8. Mööb- lita, erasissekäiguga tuba ära anda üksikule isikule, keskküte, vann ja soe vesi olemas. Hind 30 krooni.

Toomkuninga 2—2. Kaas- üüriliseks võib tulla kindl. ametis tütarlaps.

Sõja 4—4-a. Ilus ruumi- kas eraldi tuba, osalise mööbliga (voodi puudub) ära anda ainult kindlas ametis korralikule härrale. Hind 18 krooni.

Ahju 5—4. Tuba erasis- sekäiguga, mööbliga, mees- terahvale ära anda. Ärip. kella 4—6, pühap. 12—3.

Gonsiori 17, küsida ma- jahoidjalt. Suur äriruum la- duruumi ja keldriga uues majas ära anda. Võib ka tööstuse ruumiks tarvitada. Põrandapind 70 ruutm.

Kannikese 10—6. 2 tuba köögi ja esikuga II korral, elekter, vesi ja klosset kor- teris, üür 30 krooni.

Korralikku, puhtust ar- mastajat abielupaari vaja- takse

majahoidjaks

Teat. slt. „Majahoidja“.